

ויקרא פרק כז פסוק א - לד (פרשת הכהות)

Section One: Establishing the **עריך** of human beings:

רש"י

והיה ערך וגוי. אין ערך זה לשון קמים, אלא בין שהוא יקר בין שהוא זול, כפי שניו הוא הערך הקצוב עליו בפרק זה:

“Valuation” here is not monetary value, but whether the person is valuable or cheap, the valuation fixed for him in this passage is according to his years.”

Issue to think about: Why? Why does the Torah establish set values for human beings? Why not do with human beings the same thing that is done with animals that cannot be sacrificed—bring them to the kohen for a precise evaluation?

ויזכר יקוק אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש כי יפלא נזך בערךך ונפשות ליקוק: (ג) והיה ערךך הזכר מכאן עשרים שנה ועד בון שניםים שנה והיה ערךך חמישים שקל ביטחון הקדש: (ד) ואם נזקה הוא והיה ערךך שלשים שקל: (ה) ואם מכאן חמיש שנים ועד בון עשרים שנה והיה ערךך הזכר עשרים שקלים ולזקה עשרה שקלים: (ו) ואם מכאן חמש שנים ועד בון חמיש שנים והיה ערךך הזכר חמישה שקלים ביטחון הקדש ולזקה עשרה שקלים ביטחון: (ז) ואם מכאן שנים ומעלתה אם זכר והיה ערך חמישה עשר שקל ולזקה עשרה שקלים:

	20-60	5-20	1 month-5 years	60
Male	50 shekels	20 shekels	5 shekels	15 shekels
Female	30 shekels	10 shekels	3 shekels	10 shekels

Men Go Down in Value; Women Less So

ערךין יט ע"א

ומאי שנא נזקה, וכי מזקנא קיימת אתקילתא, ומאי שנא זכר דלא קאי אתקילתא? אמר חזקיה: אמרי אינשי: סבא בביותא — פאה בביותא, סכנתא בביותא — סימא בביותא.

Arakhin 19a

And what is different with regard to a female, that when she ages past sixty years she stands at a valuation of ten shekels, one-third and what is different with regard to a male, that he does not stand at even one-third of his previous valuation of fifty shekels? Hizkiya said that people say If there is an elderly man in the home, there is a burden [paha] in the home, as he does not help with anything; if there is an elderly woman in the home, there is a treasure in the home, as she assists with various domestic labors.

Addendum: If the person is too poor

(ח) ואם מך הוא מערך והעמידו לפניו הכהן על פי אשר משיג יד הכהן יעריכנו הכהן: ס

The Precedent Set By Arakhin

בבא מציעא קיד ע"א

אשכחיה רבה בר אבוה לאלהו דקאי בביה הקרוות של גוים אמר ליה מהו שיסקרו בבעל חוב אמר ליה גם ר "מיכח" "מיכח" מערclin. גבי ערclin כתיב "ואם מך הוא מערך", גבי בעל חוב כתיב "וכי ימוש אחים".

Bava Metzia 114a

Rabba bar Avuh found Elijah standing in a graveyard of gentiles. Rabba bar Avuh said to him: What is the halakha with regard to making arrangements for the debtor [so that if he pays his debt he will still be able to live]? Elijah said to him: A verbal analogy is derived from the usage of the term “poor” written in the context of a debtor and the term “poor” written in the context of valuations. With regard to valuations, it is written: “But if he is too poor [makh] for your valuation” (Leviticus 27:8), and with regard to a creditor, it is written: “But if your brother be poor [yamukh]” (Leviticus 25:35).

Section Two: Dedication of Animals

(ט) ואם בהמה אשר יקריבו מטהה קרבנו ליקוק כל אשר יטנו ליקוק יהיה קדש: (א) לא יחליפו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב ואם ימיר בהמה בהמה והיה הוא ותמורתו יהיה קדש: (יא) ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו מטהה קרבנו ליקוק והעמיד את בהמה לפניו הכהן: (יב) וכאיריך הכהן אתה בין טוב ובין רע כערך הכהן בין יהיה: (יג) ואם גאל יגאלנה ונסף חמיישתו על ערך:

This section seems to begin cases that are not “evaluations” but “dedications” (this is more explicit in the next section). The pure animal must go on the altar. An impure animal obviously cannot. But it does belong to the Temple and it will need to be redeemed.

Why must an added fifth be given? Baruch Levine (JPS Torah Commentary) suggests that this is a penalty. One should not undo this act of generosity. Therefore a 20 percent penalty was imposed on the donator.

Section Three: Sanctifying Houses

(יז) ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליקוק והערכו הכהן בין טוב ובין רע פאשר יעריך אותו הכהן כן יקום: (טו) ואם המקדיש יגאל את ביתו ונסף חמיישתו כספי ערך עליון יהיה לו.

Notice that the verb here is *yakdish*. He is not saying that he wants to donate the value of the house. He is dedicating the house to the Temple. The house is evaluated by the kohen, but this does not automatically mean that the house is redeemed. The house is similar to the impure animal.

Section Four: Ahuzah (Inheritance) Land

(טז) וְאִם מִשְׂדָה אֲחִזָּתוֹ יַקְדִּישׁ אִישׁ לִיקְנָק וְהִיא עַרְפָּה לְפִי זָרָעׁ חָמֵר שָׁעָרִים בְּחַמְשִׁים שֶׁקֶל בְּסֶף: (יז) אִם מִשְׂנָה כַּיְבָל יַקְדִּישׁ שָׂדָה בְּעַרְכָּה יְקִוָּם: (יח) וְאִם אַחֲרַ הַכְּבָל יַקְדִּישׁ שָׂדָה וְחָשָׁב לֹזֶה כְּפָנָן אֶת הַכְּסָף עַל פִּי הַשְׁנִים הַנּוֹתְרָת עַד שָׁנַת הַכְּבָל וְנִגְרָעַ מַעֲרָכָה: (יט) וְאִם גָּאֵל יָגָאל אֶת הַשְׂדָה הַמְּקַדִּישׁ אֶתְוֹ וַיְסַר חַמְשִׁית בְּסֶף עַרְכָּה עַלְיוֹ וְקִם לוֹ: (כ) וְאִם לֹא יָגָאל אֶת הַשְׂדָה וְאִם מִכֶּר אֶת הַשְׂדָה לְאִישׁ אַחֲרַ לֹא יָגָאל עוֹד: (כא) וְהִיא הַשְׂדָה בְּצָאתָו בַּכְּבָל קָדֵשׁ לִיקְנָק כְּשָׂדָה הַתְּרִם לְפָנָן תְּהִיא אֲחִזָּתוֹ:

Rules:

- 1) Land is evaluated by the quantity of seed required in planting it. *Zera homer*—means the amount of land that is planted with a homer of seed. Land in the Torah refers to land that can be farmed—not random land anywhere.
- 2) If he dedicates it in the Jubilee year—the land is worth its full value. This is because ahuzah land goes back to its owner at the next Jubilee. Basically the dedicator is dedicating the amount of years left before the Yovel.
- 3) If he does not redeem the land, then the kohanim might sell it (this pasuk is difficult). Once the kohanim have sold it, the land cannot be redeemed by the original owner. At the next Jubilee the land has the status of herem, meaning it becomes the property of the priesthood, as in Bemidbar 18:14: *כָּל-תְּרִם בַּיְשָׁרָאֵל לְגַת יְהִיא*:

Section Five: Purchased Land

(כב) וְאִם אֶת שָׂדָה מִקְנָתוֹ אֲשֶׁר לֹא מִשְׂדָה אֲחִזָּתוֹ יַקְדִּישׁ לִיקְנָק: (כג) וְחָשָׁב לֹזֶה כְּמִסְתַּת הַעֲרָכָה עַד שָׁנַת הַכְּבָל וְנִמְנָה אֶת הַעֲרָכָה בַּיּוֹם הַהוּא קָדֵשׁ לִיקְנָק: (כד) בְּשָׁנַת הַיּוֹבֵל יִשּׁוּב הַשְׂדָה לְאֲשֶׁר קָנָהוּ מִאָתוֹ לְאֲשֶׁר לוֹ אֲחִזָּתָה הָאָרֶץ:

At the Yovel, purchased land goes back to the person whose ahuzah it is.

If a person dedicates land he purchased, then the kohen must evaluate it and the one who dedicated it will pay the Temple. In this case, he must pay the debt. There is no option, because at the Yovel, the land will go back to the original owner. If the dedicator does not pay the debt, then it will turn out that nothing is given to the Temple.

Section Six: Herem Dedications

כְּה: אֵךְ כָּל חָרָם אֲשֶׁר יִתְרִם אִישׁ לִיקְנָק מִכֶּל אֲשֶׁר לוֹ מִאָדָם וּבְהִמָּה וּמִשְׂדָה אֲחִזָּתוֹ לֹא יִמְכֵר וְלֹא יָגָאל כָּל חָרָם קָדֵשׁ קָדְשִׁים הוּא לִיקְנָק:

במדבר פרק יח פסוק יד (פרשת קrho)

כל חָרָם בְּיִשְׂרָאֵל לְקָרְבָּן

Vayikra 25

ויקרא פרק כה פסוק כה - לד (פרשת בהר)

(כח) כי ימושך אֶחָד וְמִכֶּר מְאַחֲרָתוֹ וְבָא גָּאֵל הַקָּרְבָּן אֶלְיוֹ וְגָאֵל אֶת מִמְכֶּר אֶחָדו:

(כו) וְאִישׁ כִּי לֹא יְהִי לוֹ גָּאֵל וְהַשִּׁגָּה יְדוֹ וְמִצָּא כִּי גָּאֵלתוֹ: (כז) וְחַשֵּׁב אֶת שְׁנִי מִמְכֶּר וְהַשִּׁב אֶת קָרְבָּן לְאִישׁ אֲשֶׁר

מִכֶּר לוֹ וְשִׁב לְאַחֲרָתוֹ:

(כח) וְאִם לֹא מִצָּא הַיְדָה יְדוֹ דִּי הַשִּׁב לוֹ וְהִנֵּה מִמְכֶּר בֵּין הַקָּרְבָּן אֶתְוֹ עַד שְׁנִית הַיּוֹבֵל וַיַּצֵּא בַּיּוֹבֵל וְשִׁב לְאַחֲרָתוֹ: ס

(כט) וְאִישׁ כִּי יִמְכֶּר בֵּית מַזְבֵּחַ עִיר חֹמֶה וְהַיְתָה אַגְּלָתוֹ עַד תִּמְשַׁת מִמְכֶּר יִמְמִים תְּהִנֵּה גָּאֵלה.

(ל) וְאִם לֹא יָגַל עַד מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה וְקִם הַבֵּית אֲשֶׁר לֹא לוֹ חֶמֶה לְאַמִּיתָה לְקָרְבָּן אֶתְוֹ לְדָרְתָּיו לֹא יַצֵּא

בַּיּוֹבֵל:

(לא) וְכַמִּי הַחֲצָרִים אֲשֶׁר אֵין לָהֶם חֶמֶה סְבִיב עַל שָׂדָה הָאָרֶץ יַחֲשֵׁב גָּאֵלה תְּהִנֵּה לוֹ וּבַיּוֹבֵל יַצֵּא:

(לב) וְעִירִים בְּפִי עָרִי אֲחַזְתָּם גָּאֵלָת עַוְלָם תְּהִנֵּה לְלֹוִים: (לא) וְאִשְׁר יָגַל מִן הַלֹּוִים וַיַּצֵּא מִמְכֶּר בֵּית וְעִיר אֲחַזְתָּו

בַּיּוֹבֵל כִּי בְּפִי עָרִי הַלֹּוִים הוּא אֲחַזְתָּם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (לו) וְשָׂדָה מְגֻרֶשׁ עָרִיקָם לֹא יִמְכֶּר כִּי אֲחַזָּת עַוְלָם הוּא לָהֶם: ס